

Αθήνα 31 Ιανουαρίου 2021

**ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ ΤΟΥ ΛΟΝΔΙΝΟΥ (3 Φεβρουαρίου 1830)
(Γενέθλια Πράξη του Νεοελληνικού Κράτους)**

Την 25^η Μαρτίου του νεοεισελθόντος Νέου Έτους 2021, με απόφαση της Κυβερνήσεως, θα εορτασθεί – Θεού θέλοντος – με ιδιαίτερα πανηγυρικό τρόπο, η συμπλήρωση 200 ετών από της παλιγγενεσίας του Ελληνικού Έθνους. Στο Ληξιαρχείο της Ιστορίας μας, αυτό το θεμελιακό γεγονός, η γενέθλια πράξη του νεοσύστατου τότε Ελληνικού Κράτους είναι καταχωρισμένη με το Πρωτόκολλο του Λονδίνου της 3^{ης} Φεβρουαρίου 1830.

Με την Επανάσταση του Μαρτίου 1821 ο μυθικός “φοίνικας”¹ του γένους των Ελλήνων “αναστήθηκε από τις στάχτες” 400 ετών Τουρκικής δουλείας. Οι “ραγιάδες” μετά από ηρωικούς αγώνες και μαρτυρικές θυσίες επτά ετών (1821-1827) και μετά την καταλυτική επίδραση της “συγκυριακής”² Ναυμαχίας του Ναυαρίνου (20 Οκτ. 1827), επέτυχαν διαδοχικά: Εκλογή του Ιωάννη Καποδίστρια «Κυβερνήτη της Ελλάδος» με επταετή θητεία, από την Γ΄ Εθνοσυνέλευση των Ελλήνων της Τροιζήνας (30 Μαρτίου 1827). Πρώτος Κυβερνήτης του νεοσύστατου Ελληνικού Κράτους ο Καποδίστριας φθάνει στη Αίγινα την 12^{ην} Ιανουαρίου 1828, ορκίζεται την 26^η του ιδίου μηνός και αναλαμβάνει το βαρύτατο έργο της συγκροτήσεως, οργανώσεως και διακυβερνήσεως της ρημαγμένης, ερειπωμένης, αναρχούμενης, εξαθλιωμένης και αγωνιζομένης Πατρίδος.

Ειρήνευση της Ελλάδος. Η σχετική Συνθήκη υπογράφεται στο Λονδίνο από τις Μεγάλες Δυνάμεις Αγγλία, Γαλλία και Ρωσία την 6η Ιουλίου 1827. Η Συνθήκη αποβλέπουσα στην ειρηνοποίηση της Ελλάδος, προέβλεπε: Την άμεσο ανακωχή μεταξύ των διαμαχομένων μερών. Την αναγνώριση αυτονόμου Ελληνικού Κράτους υπό την επικυριαρχία του Οθωμανικού Κράτους (πληρωμή ετήσιου φόρου, αποζημίωση Τουρκικών ιδιοκτησιών εντός του Ελληνικού εδάφους). Την εγγύηση των τριών Δυνάμεων για την εκτέλεση της συνθήκης. Με μυστικό ιδιαίτερο άρθρο όριζε ότι, εάν εντός μηνός οι αντίπαλοι δεν δεχθούν τη συνθήκη, αι Δυνάμεις θα λάβουν όλα τα αναγκαία, κατά την γνώμη τους μέτρα, για την εκτέλεση αυτής. Συνέπεια του άρθρου αυτού υπήρξε η ναυμαχία του Ναυαρίνου και η καταστροφή του τουρκοαιγυπτιακού στόλου.

Επίσημη αναγνώριση, από την Τουρκία για πρώτη φορά, της ύπαρξης ελευθέρου Ελληνικού Κράτους. Τούτο επετεύχθη με την Συνθήκη της Ανδριανουπόλεως που υπεγράφη με-

¹ Ελληνικό αργυρό νόμισμα της εποχής Ιωάννου Καποδίστρια. Κατά την μυθολογία, ήτο πτηνό (όμοιο με αετό). Όταν γερνούσε, και έφτανε η στιγμή του θανάτου του, έπαιρνε φωτιά, γινόταν στάχτη και μέσα από τη στάχτη του αναγεννιόταν.

² Η ιστορική ναυμαχία, χαρακτηρισθείσα ως «Ατυχές γεγονός», ξέσπασε με τον απρόκλητο φόνο Άγγλου αξιωματικού από κάποιο Αιγύπτιο ναύτη.

ταξύ Ρωσίας και Τουρκίας την 14^η Σεπτεμβρίου 1829, μετά την ναυμαχία του Ναυαρίνου και μετά την έκβαση του Ρωσοτουρκικού πολέμου (1828 – 1829) που έφερε τους Ρώσους στην Αδριανούπολη και προ των πυλών της Κωνσταντινουπόλεως. Η Αγγλία αρχικά αρνήθηκε να συναινέσει στην αναγνώριση της Ελλάδος ως ανεξαρτήτου κράτους, ανησυχούσα για τις επιπτώσεις αυτής, στα γεωπολιτικά – οικονομικά της συμφέροντα. Άλλαξε στάση αργότερα για τους ιδίους λόγους και ενέκρινε την ανεξαρτησία της Ελλάδος με την υπογραφή του.

Το Πρωτόκολλο του Λονδίνου, γνωστό ως Πρωτόκολλο «Περί ανεξαρτησίας της Ελλάδος», υπεγράφη μεταξύ των τριών Μεγάλων Δυνάμεων, Αγγλίας, Γαλλίας και Ρωσίας στο Λονδίνο, την 3^η Φεβρουαρίου 1830. Ουσιαστικά υπογράφηκαν τρία πρωτόκολλα.

Σύμφωνα με το πρώτο δημιουργείται ανεξάρτητο Ελληνικό Κράτος, υπό καθεστώς «μοναρχικό και κληρονομικό κατά τάξιν πρωτοτοκίας», με βόρεια σύνορα την οροθετική γραμμή · Αχελώος π. – Αργίριο – Λ. Τριχωνίς – Λ. Λυσιμαχεία – όρη Βαρδούσια – Οίτη – εκβολές π. Σπερχειού. Στο νέο κράτος παραχωρούνται η νήσος Εύβοια και οι Β. Σποράδες (Σκιάθος, Σκόπελος, Σκύρος), η νήσος Αμοργός και οι νήσοι Κυκλάδες. Παραμένουν εκτός Ελλάδος η Ακαρνανία και τα νησιά, Κρήτη (παραχωρείται από τον σουλτάνο στον Χαβίδη³ της Αιγύπτου), Σάμος (γίνεται αυτόνομη υπό ηγεμόνα χριστιανό, διοριζόμενο από τον σουλτάνο), Χίος και τα Δωδεκάνησα. Δυστυχώς οι συνεχιζόμενες εμφύλιες διαμάχες των Ελλήνων και η σύγκρουση συμφερόντων των Μ. Δυνάμεων, δεν επέτρεψαν την δημιουργία ενός κράτους ασφαλούς βιωσιμότητας και ομαλής εξελίξεως, παρά την ρεαλιστική συμβουλή του Μέτερνιχ⁴ «άπαξ και απεφασίσθη η ίδρυση της Ελλάδος καλόν είναι να δοθούν σ' αυτή εκτενέστερα και ασφαλέστερα μεθόρια». Οι Μ. Δυνάμεις, αυτοαποκαλούμενες «Προστάτιδες Δυνάμεις» διαγκωνιζόμενες στη επικυριαρχία τους επί της αναγεννημένης Ελλάδος, ίδρυσαν και οριοθέτησαν ένα μικρό και πτωχό κρατίδιο (εκτάσεως 47.516 τ. χιλ. και πληθυσμού 750.000 κατοίκων), που επιβεβαιώνει το σχόλιον του Γάλλου συγγραφέως και διπλωμάτη Αρτύρ ντε Γκομπινώ (1816- 1882), «... εν τη ιδρύσει της Ελλάδος απέβλεπον ... εις την διάλυσίν της».

Με το δεύτερο πρωτόκολλο προσφέρεται ο Ελληνικός θρόνος στον πρίγκιπα Λεοπόλδο του Σαξ Κόμπουργκ ο οποίος φοβούμενος τις δυσκολίες εξομαλύνσεως της επικρατούσης καταστάσεως στην Χώρα, τον αποποιείται ένα μήνα αργότερα (21 Μαρ. 1830).

Με το τρίτο πρωτόκολλο προβλέπεται η ελεύθερη άσκηση λατρείας της Καθολικής Εκκλησίας στην Ελλάδα. Οι όροι των πρωτοκόλλων αυτών άλλαξαν αρκετές φορές μέχρι την οριστική υπογραφή τους το 1832. Στις διεργασίες αυτών των αλλαγών καθοριστική ήταν η επίδραση: της μη αποδοχής του Ελληνικού θρόνου από τον πρίγκιπα Λεοπόλδο, της δολοφονίας του πρώτου κυβερνήτου του νεοσύστατου Ελληνικού Κράτους Ιωάννη Καποδίστρια (27 Σεπ.1831), του διχασμού και της εμφύλιας διαμάχης που ακολούθησε. Βεβαίως καταλυ-

³ Χαβίδης. Αξίωμα του Αντιβασιλέως στην Αίγυπτο.

⁴ Κλέμενς φον Μέτερνιχ (1773 – 1859). Καγκελάριος Αυστρίας (1821 – 1848).

τικός σε όλες αυτές και τις μετέπειτα εξελίξεις, ο ρόλος των συμφερόντων και των μεταξύ των αντιθέσεων, των Μ. Δυνάμεων.

Έκτοτε, στο πέρασμα των δύο αιώνων, το γένος των Ελλήνων ακολούθησε μία διαδρομή καθόλου εύκολη! Με αλύτρωτους πληθυσμούς, ένα μόλις βιώσιμο νέο Κράτος, με περιορισμένα σύνορα και ανεπαρκείς πόρους, με αγώνες και θυσίες άφθαστου μεγαλείου και δόξας, με αναπόφευκτα (και όχι μόνον) σφάλματα, με παράτολμη αποφασιστικότητα, αντιμετώπιση με δολιότητες, προδοσίες, δήθεν “προστατευτικές” ενέργειες συμφερόντων φίλων και συμμάχων, δημιούργησε μία εύθραυστη κρατική οντότητα η οποία στο μέσο της διαδρομής της (1921) άγγιξε σχεδόν το θαύμα ανασύστασης της Ελληνικής Αυτοκρατορίας των Μέσων Χρόνων. (326 μ.Χ. – 1453). Το θαύμα βέβαια δεν πραγματοποιήθηκε δια τους γνωστούς ως άνω λόγους, η Ελλάδα όμως επιζεί και την 25η Μαρτίου του τρέχοντος έτους το γένος των Ελλήνων θα εορτάσει τα διακοσιοστά γενέθλια του Νεοελληνικού Κράτους.

Σήμερα, με την συμπλήρωση των δύο αιώνων από την υπογραφή του Πρωτοκόλλου του Θέματος, λαμβανομένων υπόψη των ιστορικών κοινωνικών εξελίξεων, των παγκοσμίων γεωπολιτικών ανακατατάξεων και τηρουμένων βεβαίως των αναλογιών, η ιστορία επαναλαμβάνεται, όχι ως “φιάσκο” βέβαια, αλλά ως απογοητευτική πραγματικότητα. Η Ελληνική μας Πατρίδα απειλείται όχι από την Οθωμανική αυτοκρατορία του 1821 αλλά από μία “καρικατούρα” οθωμανικής, κατ’ επίφαση, δημοκρατίας που ιχνηλατεί τις ουτοπίες ενός υπερφίαλου ηγέτη. Περιβάλλεται από φίλους και συμμάχους, ανήκει σε Ενώσεις και Οργανισμούς με τους οποίους έχει υπογράψει σύμφωνα, πρωτόκολλα, συμβάσεις, συνθήκες, κλπ. της διπλωματικής υποκρισίας τα οποία έχουν βέβαια το κύρος και την αξιοπιστία που τους υπαγορεύει η πίστη, η ηθική, και η τιμιότητα του συμφέροντος και της αντίληψης του “δικαίου του ισχυρότερου.” Μία πραγματικότητα που διαχρονικά ισχύει από αρχαιοτάτων χρόνων και θα συνεχίζεται. Μία απλή ερευνητική ματιά κριτικής σκέψης και προβληματισμού στις καθημερινές εξελίξεις “βεβαιεί του λόγου το ασφαλές”. Επεκτατικές ενέργειες Τουρκίας, παραβιάσεις διεθνών συνθηκών, αμφισβητήσεις εθνικής κυριαρχίας, συγκρουσιακοί ανταγωνισμοί, μεταναστευτικό, πανδημία covid – 19. Έναντι αυτών, η Διεθνής Κοινότητα έχει παρατάξει Πολιτικοστρατιωτικοκοινωνικά όργανα: Ο.Η.Ε, Ν.Α.Τ.Ο, Ε.Ε. Διεθνές Δικαστήριο, Κοινωνία Πολιτών, Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με θεσμοθετημένα όργανα αναλόγου εξουσίας και δικαιώματος επεμβάσεως. Τι κάνουν; Ενέργειες – Αποτελέσματα για Γέλια και για Κλάματα! Διεθνείς ψυχροί γραφειοκράτες συμφωνούν ότι δεν μπορούν να κάνουν τίποτε και προσφεύγουν σε ολομέλειες που αποφασίζουν ότι δεν μπορούν να κάνουν τίποτε. Κλασικά πλέον παραδείγματα. Ελληνοτουρκικά, Κυπριακό, Μεταναστευτικό, Πανδημία, Εμβόλια.

Θα πρέπει να το καταλάβουμε οι Έλληνες και θα πρέπει οι Ταγοί μας, με την καθόλου στάση τους να εμπνεύσουν και να πείσουν τον Λαό. Σε αυτό τον κόσμο τίποτε δεν μας χαρίζεται τα θαύματα σπανίζουν και αν κάποτε συμβαίνουν, δεν είναι μόνον θεϊκά (έχει και ο σατανάς τα δικά του θαύματα). Πάντα ήμασταν μόνοι. Επιθυμητή ασφαλώς και ευκαταία η

σύμπλευση συμφερόντων και η συνεργασία με φιλικές δυνάμεις και συμμαχίες, στα πλαίσια βεβαίως του αμοιβαίου σεβασμού της ανεξαρτησίας και των συμφερόντων εκάστου. Το 1821 δεν το δημιούργησαν οι “Προστάτιδες Δυνάμεις”. Βέβαια με τις πολιτικές τους ενέργειες συνετέλεσαν στη διεθνή αναγνώριση του Ελληνικού Κράτους, δεν ήταν όμως αυτές που το ίδρυσαν. Αυτό το έκαναν το Μεσολόγγι, το Ζάλογγο, η Αλαμάννα, τα Δερβενάκια, το Μανιάκι, τα Ψαρά, η Χίος Το έκανε η επανάσταση, οι Έλληνες. Ήταν αυτοί οι φλεγόμενοι από το πάθος της ελευθερίας Έλληνες, οι πρόγονοί μας που με αγώνες και θυσίες θεμελίωσαν την Ελλάδα. Σε αυτούς το χρωστάμε, στους στο διηνεκές παρελαύνοντες απογόνους τους θα λογοδοτήσουμε, κατά τον κορυφαίο νεότερο εθνικό μας ποιητή Κωστή Παλαμά (13 Ιαν. 1859 – 27 Φεβ. 1943).

«Χρωστάμε σε όσους ήρθαν, θαρθούμε, θα περάσουν.

Κριτές θα μας δικάσουν οι αγέννητοι, οι νεκροί».

Δοξάκης Ιωάννης – Υποστράτηγος ε.α,

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Ο Ξεσηκωμός του Γένους 1821 (NATIONAL GEOGRAPHIC)
2. ΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΚΑΙ ΘΥΣΙΕΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ (Ε.Α.Α.Σ./ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΘ. ΣΤΑΜΑΤΗΣ)
3. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΝΕΩΤΕΡΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΔΙΟΝ. ΚΟΚΚΙΝΟΣ)
4. 1821 Η δημιουργία ενός έθνους – κράτους (Θ. Βερέμης, Γιαν. Κουλιόπουλος, Ιάκ. Μιχαηλίδης)